

1. 12. 2014

Veźměte, prosĭme, na vědomĭ, Źe text ělĀnku odpovĭdĀ platně prĀvnĭ ũpravě ke dni publikace.

Splatnost ceny dle oběanskěho zĀkonĭku

ZĀkon ě. [89/2012](#) Sb., oběanskě zĀkonĭk (dĀle jen „oběanskě zĀkonĭk“ nebo „OZ“) obsahuje v § 1963 a nĀsl. zcela novou ũpravu splatnosti ceny v rĀmci vzĀjemněho zĀvazku podnikatelŭ nebo zĀvazku mezi podnikatelem a veřejnoprĀvnĭ korporacĭ. Cĭlem tohoto ělĀnku je analyzovat tuto novou prĀvnĭ ũpravu ũěinnou od 1.1.2014 a poukĀzat na některě mořně vĵkladově problěmy.

FIALA, TEJKAL A PARTNEŘI S.R.O.
ADVOKĀTNĭ KANCELĀŘ

PrĀvnĭ ũprava v oběanskěm zĀkonĭku a evropskĀ směrnice

PrĀvnĭ ũprava splatnosti ceny v oběanskěm zĀkonĭku vychĀzĭ zejměna ze směrnice Evropskěho parlamentu a Rady 2011/7/EU ze dne 16.2.2011 o postupu proti opořděněm platbĀm v obchodnĭch transakcĭch (dĀle jen „Směrnice“). ZĀkonodĀrce se tedy pŕi pŕĭpravě oběanskěho zĀkonĭku snařil transponovat Směrnici do ěeskěho prĀvnĭho řĀdu, coř sebou vřdy nese problěmy, kterě vyvstĀvajĭ jednak z problematickěho pŕekladu prĀvnĭho textu Směrnice z relevantnĭch jazykŭ do ěětiny a rovněř z pŕevedenĭ textu Směrnice do legislativnĭho kontextu ěeskěho prĀvnĭho řĀdu.

Směrnice i ũprava v oběanskěm zĀkonĭku vychĀzĭ z dispozitivnĭho pojetĭ prĀvnĭ ũpravy, avřak stanovĭ urěitě limity, kterĕmi je omezena autonomie vŭle stran. Smluvnĭ strany si tedy mohou sjednat splatnost odliřně od ũpravy obsařeně v oběanskěm zĀkonĭku a zĀkonnĀ ũprava nastoupĭ teprve tehdy, pokud si smluvnĭ strany ohledně splatnosti ceny nic nesjednĀjĭ, anebo pŕi sjednĀnĭ splatnosti ceny pŕekroěĭ limity daně oběanskěm zĀkonĭkem.

Splatnost ceny mezi podnikateli

Dle § 1963 odst. 1 OZ je-li obsahem vzĀjemněho zĀvazku podnikatelŭ povinnost dodat zbořĭ nebo sluřbu za ũplatu, je cena splatnĀ, aniř je zapotŕebĭ vřzvy k placenĭ, do tŕiceti dnŭ ode dne, kdy byla dluřnĭku doruěena faktura nebo jinĀ vřzva podobně povahy, anebo ode dne obdrřenĭ zbořĭ nebo sluřby, podle toho, kterĭ z těchto dnŭ nastal později.

Pokud si vřak smluvnĭ strany ujednaly pŕevzetĭ zbořĭ nebo sluřby, popŕĭpadě ověrenĭ, zda bylo řĀdně splněno, **je cena splatnĀ do tŕiceti dnŭ ode dne pŕevzetĭ, popŕĭpadě ověrenĭ**. Pokud vezmeme v ũvahu dva nejěastějřĭ smluvnĭ typy - kupnĭ smlouvu a smlouvu o dĭlo[1], lze mĭt za to, Źe pŕevzetĭ pŕedmětu koupě nebo dĭla, popŕ. ověrenĭ, Źe bylo splněno řĀdně, bude ujednĀno ve větřině takověch smluv. U kupnĭ smlouvy tedy bude kupnĭ cena splatnĀ do 30 dnŭ od odevzdĀnĭ pŕedmětu koupě kupujĭcĭmu a u smlouvy o dĭlo bude cena dĭla splatnĀ do 30 dnŭ od pŕevzetĭ dĭla objednatelem, resp. do 30 dnŭ od ověrenĭ, Źe bylo splněno řĀdně.

V ěeskěm pŕekladu Směrnice mĭsto pojmu ověrenĭ, kterě je pouřito v oběanskěm zĀkonĭku, je pouřitĭ pojem „*prohlĭdka zbořĭ nebo sluřeb, jejĭmř pŕostřednictvĭm se zjiřtuje, zda zbořĭ bylo dodĀno nebo sluřby byly poskytnuty v souladu se smlouvou*“[2]. Je otĀzkou, jak je tŕeba vĵkladat vztah mezi pŕejĭmkou a prohlĭdkou zbořĭ, resp. mezi pŕevzetĭm zbořĭ / sluřby a ověrenĭm, Źe bylo splněno řĀdně.

Máme za to, že převzetím ve smyslu § 1963 OZ se rozumí kvalifikované převzetí, kde v rámci takového kvalifikovaného převzetí bude probíhat i ověření řádnosti plnění. Dle našeho názoru je třeba vykládat ustanovení § 1963 OZ tak, že lhůta splatnosti běží od toho okamžiku (převzetí zboží / služby nebo ověření, že bylo splněno řádně), který nastane dříve. Domníváme se nicméně, že případy, kdy se strany dohodnou, že nejprve ověří, že bylo řádně splněno, a až poté např. za 15 dnů proběhne samotná přejímka, budou zcela výjimečné.

V odst. 2 § 1963 občanského zákoníku je pak stanoveno, že smluvní strany si mohou sjednat dobu splatnosti delší šedesáti dnů jen tehdy, pokud to není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé. Stojí za povšimnutí, že občanský zákoník používá pojem doba splatnosti a nikoli lhůta splatnosti. Domníváme se však, že se jedná o terminologickou nepřesnost[3], rovněž oficiální české znění Směrnice obsahuje pojem lhůta splatnosti, nikoli doba splatnosti. Z ustanovení nicméně plyne, že smluvní strany - podnikatelé, si mohou bez omezení sjednat lhůtu splatnosti delší než 30 dnů, avšak pokud by měla být lhůta splatnosti delší jak 60 dnů, nesmí být takové ujednání vůči věřiteli hrubě nespravedlivé. Pochopitelně si mohou podnikatelé rovněž sjednat lhůtu splatnosti kratší než 30 dnů.[4]

Splatnost ceny mezi podnikatelem a veřejnoprávní korporací

Splatnost ceny ve vztahu mezi podnikatelem a veřejnoprávní korporací je upravena obdobně jako v případě vztahu mezi podnikateli, ovšem jinak jsou upraveny limity pro sjednání splatnosti odlišně od zákonné úpravy. Podnikatel a veřejnoprávní korporace si mohou sjednat pochopitelně kratší lhůtu splatnosti než 30 dnů od převzetí zboží / služby, popř. ověření, že bylo splněno řádně bez jakéhokoli omezení.[5] Co se však týče delší lhůty splatnosti pak, pokud je však obsahem závazku podnikatele dodat zboží nebo službu veřejnoprávní korporaci (tj. veřejnoprávní korporace bude v rámci peněžitého plnění dlužníkem), tak si smluvní strany „**mohou ujednat delší dobu splatnosti jen tehdy, pokud je to odůvodněno povahou závazku, a doba splatnosti nesmí přesáhnout 60 dní**“.

Pokud tedy veřejnoprávní korporace např. jako veřejný zadavatel stanoví ve smlouvě, která má být uzavřena na základě zadávacího řízení s vybraným uchazečem, splatnost ceny delší než 30 dnů, pak je nutné, aby tato delší splatnost byla odůvodněna povahou závazku, a lze jedině doporučit, aby toto odůvodnění bylo ve smlouvě uvedeno. Směrnice v čl. 4 odst. 6 stanoví, že členské státy mají zajistit, aby lhůta splatnosti stanovená ve smlouvě nepřekročila zákonem (Směrnicí) stanovené lhůty splatnosti, „**pokud nejsou ve smlouvě výslovně dohodnuty jiné podmínky a za předpokladu, že to není objektivně odůvodněno zvláštní povahou nebo rysy smlouvy**“[6]. Je otázkou, zda povaha závazku (ve smyslu OZ) je významově užší termín než zvláštní povaha nebo rysy smlouvy (dle Směrnice). Dle našeho názoru se však nejedná o podstatný rozdíl a je třeba se každopádně řídit textem občanského zákoníku. Doporučujeme tedy vždy pečlivě zvážit, zda povaha závazku skutečně odůvodňuje delší lhůtu splatnosti, než 30 dnů od doručení faktury nebo převzetí zboží / služby, popř. ověření, že bylo splněno řádně. Máme za to, že vzhledem k dikci ustanovení § 1963 odst. 2 OZ nebude takovou povahou závazku skutečnost, že zboží / služby jsou financovány z prostředků evropských či státních dotací, neboť skutečnost, jak je zboží / služba financována, nemá dle našeho názoru žádnou souvislost s povahou závazku.

Z dikce ustanovení § 1963 odst. 2 OZ je pak zřejmé, že v rámci vztahu, kde závazkem podnikatele je dodat zboží nebo službu veřejnoprávní korporaci, nelze sjednat lhůtu splatnosti delší jak 60 dní.

Následky nepovoleného sjednání splatnosti ceny

Dle § 1964 odst. 1 OZ má smluvní strana právo dovolat se neúčinnosti ujednání o lhůtě splatnosti odchylujícího se od ustanovení § 1963 OZ, pouze pokud je takové ujednání **vůči věřiteli hrubě nespravedlivé**. Zda je ujednání hrubě nespravedlivé bude posuzovat soud. Občanský zákoník neposkytuje žádná vodítka, na základě jakých skutečností má soud hrubou nespravedlivost

posuzovat, avšak Směrnice v čl. 7 odst. 1 uvádí příkladný výčet okolností, které má soud vzít v úvahu při posuzování, zda je ujednání o splatnosti ceny hrubě nespravedlivé vůči věřiteli.

Pokud tedy ujednání o splatnosti ceny bude v rozporu s ustanovením § 1963 OZ, pak takové ujednání je platné, ale věřitel se může u soudu dovolat neúčinnosti tohoto ujednání. Pokud tak věřitel učiní a soud prohlásí ujednání za neúčinné, použijí se namísto tohoto neúčinného ujednání ustanovení občanského zákoníku, pokud ovšem soud nerozhodne „v zájmu spravedlivého řešení jinak“ [7].

Kromě samotného věřitele má dle § 1964 odst. 2 OZ právo dovolat se neúčinnosti ujednání, které se odchyluje od ustanovení § 1963 OZ, i právnická osoba založená k ochraně zájmů malých a středních podnikatelů, jestliže jsou tato ujednání obsažena v obchodních podmínkách.

V případě sjednání splatnosti např. 45 dnů od převzetí zboží kupujícím v rámci vztahu, kde obsahem závazku podnikatele je dodat zboží kupujícímu – veřejnoprávní korporaci pak, pokud se bude podnikatel dovolávat neúčinnosti tohoto ujednání, bude na věřiteli - podnikateli aby prokázal, že ujednání se odchyluje od ustanovení § 1963 OZ a že ujednání je vůči němu hrubě nespravedlivé.

Je otázkou, zda by nemělo dojít k obrácení důkazního břemeno a nemělo by být právě na dlužníkovi - veřejnoprávní korporaci, aby prokázal, že ujednání delší lhůty splatnosti bylo odůvodněno povahou závazku, a pokud by toto před soudem neprokázal, měl by soud za to, že podmínky pro odchylné ujednání od § 1963 OZ splněny nebyly. Prokázání hrubé nespravedlivosti by pak zůstalo pochopitelně na věřiteli - podnikateli. Vzhledem k tomu, že však ustanovení § 1963 odst. 2 OZ obrácení důkazního břemene ani jakoukoli právní domněnku nestanoví, máme za to, že nesplnění podmínek pro odchylné ujednání od § 1963 OZ bude prokazovat věřitel - podnikatel, který se dovolává neúčinnosti tohoto ujednání.

Pokud se tedy věřitel bude chtít dovolat neúčinnosti ujednání o lhůtě plnění, které je v rozporu s § 1963, musí věřitel prokázat, že:

- 1. povaha závazku neodůvodňuje delší lhůtu splatnosti, pokud se jedná o vztah mezi podnikatelem a veřejnoprávní korporací, kde obsahem závazku podnikatele je povinnost dodat zboží nebo službu veřejnoprávní korporaci;
- 2. ujednání je vůči němu **hrubě** nespravedlivé, tedy nejen že je vůči věřiteli nespravedlivé, ale musí prokázat hrubou nespravedlivost ujednání.

V případě, že soud prohlásí ujednání za neúčinné, může se věřitel domáhat úroků z prodlení se zaplacením ceny nebo příslušné části ceny, která mu měla být zaplacena ve lhůtě splatnosti určené dle § 1963 odst. 1 OZ a zaplacená nebyla.

Je třeba rovněž upozornit na skutečnost, že jak právo dovolat se neúčinnosti ujednání, které je v rozporu s § 1963 OZ a které je vůči věřiteli hrubě nespravedlivé, tak právo požadovat úroky z prodlení, podléhá promlčení s obecnou tříletou promlčecí lhůtou.

Máme za to, že ujednání o lhůtě splatnosti delší jak 60 dnů v případě, že obsahem závazku podnikatele je povinnost dodat zboží nebo službu veřejnoprávní korporaci, je absolutně neplatné ve smyslu § 588 OZ z důvodu rozporu se zákonem a zjevného narušení veřejného pořádku. Pokud bychom totiž dospěli k závěru, že i v takovém případě se může věřitel pouze dovolat neúčinnosti, neměla by pak poslední věta § 1963 odst. 2 OZ žádný smysl.

Splátky, pozastávky a měsíční fakturace

Co se týče možnosti sjednání splátek, pak § 1966 OZ stanoví, že ustanovením § 1963 OZ není dotčeno právo smluvních stran ujednat si plnění ve formě splátek. Je zřejmé, že ujednáním splátek nesmí

dojít k fatickému obcházení § 1963 OZ např. tím, že by se kupující zavázal zaplatit kupní cenu ve dvou splátkách, a to tak, že 10% kupní ceny zaplatí do 30 dnů od převzetí zboží a zbylou část kupní ceny zaplatí do jednoho roku od převzetí zboží. Věřitel by se v tomto případě (pochopitelně s ohledem na další okolnosti) mohl nejspíše úspěšně dovolat neúčinnosti takového ujednání.

Situace je však složitější u tzv. pozastávek, které jsou zcela běžné zejména u smluv o dílo. Pozastávkou v tomto článku rozumíme část ceny díla, např. 10% z ceny díla, která bude objednatelem zhotoviteli zaplacená do 30 dnů po odstranění všech vad a nedodělků díla, přičemž zbylá část ceny díla (např. 90%) bude zhotoviteli zaplacená do 30 dnů od převzetí díla objednatelem. Z výše uvedeného vyplývá, že 10% ceny díla bude objednatelem uhrazeno později, než 30 dnů od převzetí díla objednatelem[8], tedy v rozporu s § 1963 OZ.

Dle našeho názoru nelze ujednání o pozastávce podřadit pod ustanovení § 1966 OZ a kvalifikovat jej jako ujednání o plnění ve splátkách, neboť účel ujednání o pozastávce je zjevně jiný než ujednání o plnění ve splátkách. Ustanovení § 1963 OZ vůbec nezmiňuje možnost sjednání takové pozastávky. Jak bylo řečeno v kapitole 1 tohoto článku, právní úprava splatnosti ceny obsažená v občanském zákoníku je dispozitivní s tím, že stanoví určité kogentní limity. Vzhledem k absenci aktuální judikatury zůstává otázkou, nakolik ujednání o pozastávce tyto limity překračuje, resp. nakolik je ujednání o pozastávce vůči věřiteli hrubě nespravedlivé. Toto posouzení bude pochopitelně záviset na dalších okolnostech případu a nelze paušálně říci, že je ujednání o pozastávce vůči věřiteli vždy hrubě nespravedlivé. Bude tedy vždy záviset na potenciálním dlužníku (objednatel, kupující, apod.), zda je ochoten nést riziko, že se věřitel (zhotovitel, prodávající, apod.) může úspěšně dovolat neúčinnosti ujednání o pozastávce a požadovat následně úroky z prodlení, které v případě např. větších stavebních celků mohou představovat poměrně velkou peněžní částku, anebo zda raději ujednání o pozastávce nebude ve smlouvě požadovat.

V souvislosti s pozastávkou je nutné zmínit ustanovení § 2108 občanského zákoníku. Dle tohoto ustanovení nemusí kupující „**platit část kupní ceny odhadem přiměřeně odpovídající jeho právu na slevu**“, a to až do odstranění vady. Vzhledem k ustanovení § 2615 odst. 2 OZ se toto ustanovení použije i pro smlouvu o dílo. Občanský zákoník tedy v podstatě umožňuje jistou formu pozastávky v případě, že předmět koupě / dílo je vadné, avšak pouze v částce, která odhadem přiměřeně odpovídá právu kupujícího / objednatele na slevu.

I přes výše uvedené lze mít dle našeho názoru za to, ujednání o pozastávce nelze považovat bez dalšího za hrubě nespravedlivé vůči věřiteli. Dle čl. 7 odst. 1 písm. a) Směrnice se při určení, zda je smluvní podmínka či praxe hrubě nespravedlivá vůči věřiteli, zváží všechny okolnosti případu, včetně jakéhokoli **hrubého porušení poctivých obchodních zvyklostí v rozporu s dobrou vírou a poctivým jednáním**. Vzhledem k tomu, že do smluv o dílo se ujednání o pozastávce zcela běžně začleňuje, domníváme se, že ujednání o pozastávce (pokud bude pochopitelně v rozumných mezích) nevede k hrubému porušení poctivých obchodních zvyklostí v rozporu s dobrou vírou a poctivým jednáním. Navíc pokud půjde o smlouvu o dílo se stavbou jako předmětem díla, pak lze v souladu s § 2628 OZ předpokládat, že dílo bude mít při převzetí pouze ojedinělé drobné vady, které samy o sobě ani ve spojení s jinými nebrání užívání díla funkčně nebo esteticky, ani jeho užívání podstatným způsobem neomezují. Odstranění takových vad bude nejspíše možné provést poměrně rychle a pozastávka pak bude vyplacena. Máme za to, že taková pozastávka by pak mohla být shledána nanejvýš nespravedlivou, nikoli však hrubě nespravedlivou.

Dále je v případě smlouvy o dílo poměrně běžné ujednání stran o tom, že v průběhu provádění díla platí průběžně objednatel zhotoviteli za provedené práce odpovídající část ceny díla, a to na základě fakturace prováděné pravidelně měsíčně či čtvrtletně. Je nepochybné, že se i na toto peněžité plnění bude vztahovat ustanovení § 1963 OZ. Z toho vyplývá, že pokud ve vztahu, kde je závazkem podnikatele dodat zboží nebo službu veřejnoprávní korporaci, bude sjednána např. měsíční

fakturace, pak splatnost jednotlivých měsíčních faktur bude nejvýše 30 dnů od doručení faktury dlužníkovi a pouze pokud to odůvodňuje povaha závazku, lze sjednat lhůtu delší, nikoli však delší než 60 dnů.

V souvislosti s měsíční fakturací však vyvstávají další otázky, např. zda by se mohl věřitel[9] úspěšně dovolávat neúčinnosti ujednání o měsíční fakturaci se splatností jednotlivých faktur 45 dnů od doručení faktury dlužníkovi z důvodu hrubé nespravedlivosti, když je pro něj obecně rozhodně „spravedlivější“ měsíční fakturace, než kdyby cena byla splatná až po převzetí zboží / služby dlužníkem. Domníváme se, že právě prokázání hrubé nespravedlnosti takového ujednání bude pro věřitele velmi problematické. Nicméně z důvodu právní jistoty lze dlužníkovi – veřejnoprávní korporaci raději doporučit, aby takové ujednání ve smlouvě nesjednával a držel se limitů stanovených občanským zákoníkem, tj. splatnosti 30 dnů od doručení faktury dlužníkovi.

Dále pak vyvstává např. otázka, nakolik může být hrubě nespravedlivé vůči věřiteli ujednání o měsíční fakturaci zároveň s pozastávkou[10]. Zde bude pochopitelně záviset na dalších okolnostech případu, nicméně ve prospěch dlužníka lze argumentovat tím, že již samotná pravidelná měsíční fakturace je pro věřitele bezpochyby výhodnější, než kdyby mu byla cena zaplacená tak, jak je stanoveno v občanském zákoníku, tj. do 30 dnů od převzetí zboží / služby dlužníkem, popř. od ověření, že bylo splněno řádně. Pokud přijmeme tento závěr, pak bude pro věřitele obtížné prokázat, že ujednání o pozastávce je vůči němu hrubě nespravedlivé.

V rámci průběžné fakturace rovněž není jasné, zda poslední část ceny je splatná do 30 dnů od převzetí zboží / služby, což souvisí i s předchozí otázkou, zda lze i v případě postupné pravidelné fakturace sjednat pozastávku. V tomto případě lze znovu odkázat na argumentaci uvedenou výše, nicméně z důvodu právní jistoty lze opět raději doporučit dlužníkovi (kupujícímu, objednateli) držet se limitů stanovených v občanském zákoníku a dosud nezaplacenou část ceny uhradit do 30 dnů od převzetí zboží / služby, popř. od ověření, že bylo splněno řádně, a nikoli později, např. do 30 dnů od doručení závěrečné faktury dlužníkovi.

Závěr

Právní úprava splatnosti ceny obsažená v občanském zákoníku s sebou přináší poměrně značné množství nezodpovězených otázek a ponechává účastníky právních vztahů v nejistotě, zda úprava, kterou zvolili ve smlouvě, není vůči věřiteli hrubě nespravedlivá. Zejména se tato nejistota týká právních vztahů, kde na jedné straně je podnikatel jako dodavatel zboží či služeb a na straně druhé je veřejnoprávní korporace (často veřejný zadavatel) jako příjemce zboží či služeb. Je však třeba zdůraznit, že pokud se bude chtít věřitel dovolat neúčinnosti ujednání o lhůtě splatnosti, bude muset prokázat, že povaha závazku neodůvodňuje delší lhůtu splatnosti (pokud se jedná o vztah mezi podnikatelem a veřejnoprávní korporací, kde obsahem závazku podnikatele je povinnost dodat zboží nebo službu veřejnoprávní korporaci) a že ujednání je vůči němu hrubě nespravedlivé, tedy nestačí pouhá nespravedlivost ujednání, přičemž obojí bude pro věřitele bezpochyby velmi obtížné prokázat. Když vezmeme v úvahu, že věřitel dovoláním se neúčinnosti ujednání o splatnosti ceny může získat pouze úroky z prodlení za dobu od uplynutí zákonné lhůty splatnosti do skutečného zaplacení ceny a to pouze z části ceny, která nebyla zaplacená v zákonné lhůtě splatnosti, lze předpokládat, že spory budou vznikat pouze ve zcela zřejmých případech při velkém objemu nezaplacené částky.

JUDr. Petr Fiala,
advokát

Mgr. Jindřich Mayer,
advokát

[Fiala, Tejkal a partneři, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Helfertova 2040/13
613 00 Brno - Černá Pole

Tel.: +420 541 211 528
e-mail: recepce@akfiala.cz

-
- [1] Občanský zákoník i Směrnice mluví o zboží nebo službě, nicméně i s ohledem na Preambuli Směrnice, zejména na body (8), (9) a (11) máme jednoznačně za to, že se pravidla obsažená v občanském zákoníku, resp. Směrnici, použijí i v rámci smlouvy o dílo.
- [2] V anglickém znění Směrnice je uvedeno „verification, by which the conformity of the goods or services with the contract is to be ascertained“.
- [3] Viz např. Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 1025 a násl.
- [4] Lhůta splatnosti by však neměla být nepřiměřeně krátká, aby takové ujednání nebylo v rozporu s dobrými mravy.
- [5] Viz přechodí pozn.
- [6] V anglickém znění Směrnice je uvedeno: „particular nature and features of the contract“.
- [7] § 1964 odst. 3 OZ
- [8] Za předpokladu, že dílo bude převzato s vadami či nedodělkami.
- [9] Ve vztahu, kde je věřitel podnikatel a obsahem jeho závazku je dodat zboží / službu veřejnoprávní korporaci.
- [10] Ať už s pozastávkou z jednotlivých faktur (např. 10%) nebo s pozastávkou z celkové ceny, kdy by měsíční fakturace probíhala celkem pouze do výše 90% ceny a zbylých 10% ceny by bylo uhrazeno až po převzetí zboží / služby dlužníkem.

Další články:

- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)